

030301-1

„Smyslová zkušenost“ je spíše zkušeností s údaji smyslových orgánů než zkušeností těchto orgánů. A tato zkušenost není založena na smyslových údajích, nýbrž na chápání toho, co to je „mysl“ a co to znamená, když něco dává smysl a když to nedává smysl. Vnímavost sama je obrovským vynálezem, ale nemůže nemít také své nejjednodušší, nejprostší, nejnižší formy. Vlastně ve svých kořenech splývá jakoby v jedno s reaktibilitou, ale to jen proto, že nemáme prostředky, jak obojí odlišit. Reaktibilita ve svých primitivních, primordiálních podobách nemá k dispozici náležité, nýbrž jen krajně omezené prostředky, jak odstínit své reakce; proto podle reakcí ještě zdaleka nemůžeme usuzovat na povahu vnímavosti. Mezi vnímavostí a reaktibilitou je nepochybně základně významný vztah, ale nikoli identita. Reagování je zajisté důkazem toho, že to, nač se reaguje, bylo vnímáno, ale na druhé straně nereagování (absence reakce, což nemusí být úplná absence) není v žádném případě dokladem nepřítomnosti vnímání. Ale onen odstup mezi obojím (neidentičnost obojího) je zásadnější a také komplikovanější v jiném ještě ohledu: jistě platí, že ne všechno, co by vnímání být mohlo (a míním to jen perspektivně a situačně, jinak by to byla trivialita), vskutku vnímáno je.

(Písek, 030301-1.)